

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rodziny i Polityki Społecznej

Data posiedzenia: 19 i 20 października 2010 r.

Nr posiedzenia: 159

Posiedzeniu przewodniczył: senator –przewodniczący komisji Mieczysław Augustyn

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 977; druki sejmowe nr 2992 i 3208*).

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Małgorzata Adamczak, Mieczysław Augustyn, Kazimierz Jaworski, Piotr Kaleta, Stanisław Kogut, Rafał Muchacki, Jan Rulewski.

- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawa Pracy Anita Gwarek,
 - naczelnik wydziału w Departamencie Prawa Pracy Janina Suzdorf,
 - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:
 - zastępca dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Andrzej Marciniak,
 - naczelnik Wydziału w Departamencie Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Mariusz Radajewski,
 - Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski:
 - ekspert Joanna Krupska,
 - konsultant prawny Jarosław Bittel,
 - Polska Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”:
 - ekspert Grażyna Spytek-Bandurska,
 - Konfederacja Pracodawców RP
 - ekspert Rafał Kalisz,
 - Forum Związków Zawodowych:
 - wiceprzewodniczący Sławomir Wręga,
 - wiceprzewodniczący Włodzimierz Sztern,
 - Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych:
 - radca prawny Paweł Galec,
 - Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”:
 - Barbara Surdykowska,
 - Sejm RP:
 - poseł sprawozdawca Jerzy Kozdroń.
- przedstawiciel Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Szymon Giderewicz.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ustawę, która była przedłożeniem poselskim omówiła dyrektor w ministerstwie pracy Anita Gwarek. Ustawa wprowadza nowy dodatkowy dzień wolny od pracy w Święto Trzech Króli, przypadające w dniu 6 stycznia oraz zmienia w Kodeksie pracy zasadę ustalania wymiaru czasu pracy. Ustawa przewiduje, że pracownikowi nie będzie przysługiwał dodatkowy dzień wolny jako ekwiwalent za dzień świąteczny, który przypada w dniu wolnym od pracy, tj. w dzień powszedni, w którym pracownik nie świadczy pracy. Obecne przepisy Kodeksu pracy taki ekwiwalent przewidują.

Przedstawicielka resortu pracy podkreśliła, iż ministerstwo pracy nie zajmuje stanowiska w sprawie ustanowienia dnia wolnego od pracy, natomiast negatywnie ocenia wprowadzenie wspomnianej zasady ustalania wymiaru czasu pracy, która de facto zmienia dotychczasowy sposób obliczania czasu pracy. Podkreśliła, że ustawa różnicuje pracowników w zależności od rozłożenia liczby godzin pracy w pięciodniowym tygodniu pracy i dnia wolnego od pracy, a także różnicuje święta, ponieważ zgodnie z nową zasadą, niektóre z nich będą musiały być odpracowane. Obecnie obowiązujący system ustalania wymiaru czasu pracy, zdaniem przedstawicielki resortu pracy, jest prawidłowy.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego podkreślił, że ustawa budzi wątpliwości legislacyjne i merytoryczne. Są to: wprowadzenie nierówności wynikającej z różnych rozkładów czasu pracy przyjętych u różnych pracodawców lub u tego samego pracodawcy w stosunku do różnych pracowników; potencjalne niebezpieczeństwo "sztucznego" rozkładania czasu pracy przez pracodawcę, w ten sposób, aby w danym okresie rozliczeniowym wyznaczać pracownikowi dodatkowy dzień wolny wynikający z pięciodniowego tygodnia pracy w dniu, w którym przypada święto ustawowe, co może wydłużyć czas pracy w skali roku nawet o kilka dni, bez dodatkowego wynagrodzenia; różnicowanie świąt w zależności od tego czy przypadają w dniu wolnym (np. sobota), czy też w dniu pracy, co może prowadzić paradoksalnie do ich odpracowania; wątpliwości dotyczące zgodności proponowanych rozwiązań kodeksowych z Konstytucją, m.in. ustanowienie nowego dnia wolnego w dniu święta religijnego (katolickiego) powinno odbywać się na drodze porozumienia rządu RP z Kościołem katolickim.

Przedstawiciel MSWiA przedstawił opinię resortu, w której potwierdza się opinię Biura Legislacyjnego o niekonstytucyjności ustawy wobec braku zawarcia porozumienia między rządem a stroną kościelną, zgodnie z postanowieniami Konkordatu.

Komisja zdecydowała o przerwie w obradach i kontynuacji w dniu 20 października br. w związku z brakiem oficjalnego stanowiska Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W dyskusji podnoszono ponadto kwestie różnicowania wyznawców różnych religii-członków innych kościołów i związków wyznaniowych, które uznają Święto Trzech Króli. Zwracano uwagę, że członkowie Kościoła prawosławnego obchodzą to święto w innym dniu kalendarzowym. Ustawa ten wątek pomija w sposób nieusprawiedliwiony.

Senator J. Rulewski choć zwracał uwagę na wadę ustawy dotycząca zmiany systemu obliczania czasu pracy w ramach pięciodniowego tygodnia pracy, jednak postulował przyjęcie ustawy z poprawkami poprzez skreślenie art. 3, przedłużenie terminu wejścia w życie ustawy o jeden rok oraz wydłużenie roku szkolnego o jeden dzień w związku z wprowadzaniem dodatkowym dniem wolnym od nauki.

Przedstawiciel Kościoła katolickiego Jarosław Bittel potwierdził przeprowadzenie konsultacji w sprawie ustawy pomiędzy przewodniczącym sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach a Sekretarzem Generalnym Konferencji Episkopatu Polski i poparcie KEP dla ustanowienia dnia wolnego od pracy w dniu Święta Trzech Króli. Strona kościelna uważa, że „procedowanie nad ustawą w oparciu o przepisy polskiego prawa wewnętrznego nie tylko nie narusza przepisów konkordatowych, ale wiernie oddaje ducha jego zapisów”.

Przewodniczący obrad M. Augustyn wyraził opinię, iż w tym stanie rzeczy zgodę strony kościelnej można uznać za porozumienie, o którym mowa w art.9 ust.2 Konkordatu.

Przedstawiciele związków zawodowych zwracali uwagę na potencjalne zagrożenie wydłużenia czasu pracy o 7-8 dni w skali roku bez dodatkowego wynagrodzenia w następstwie przyjęcia ustawy. Przedstawiciel OPZZ stwierdził, że związek będzie traktować ustawę w kształcie przyjętym przez Sejm jako pretekst do wydłużenia czasu pracy.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego zaproponował wprowadzenie trzech poprawek: zmianę tytułu ustawy oraz dwie o charakterze legislacyjno-porządkowym. Poprawki te jako wnioski legislacyjne zgłosił senator M. Augustyn.

Wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek zgłoszony przez senatora Piotra Kaletę został odrzucony (za-3, przeciw-4, wstrzymało się-0).

Poprawkę uzależniającą wejście w życie ustawy od podpisania porozumienia pomiędzy rządem a Kościołem katolickim zgłosił senator Ł. Abgarowicz. Wniosek został odrzucony (za-1, przeciw-4, wstrzymało się-3)

Poprawki senatora J. Rulewskiego także odrzucono. (za-1, przeciw-6, wstrzymało się-0)

Wniosek senatora M. Augustyna o wprowadzenie do ustawy trzech poprawek został przyjęty jednogłośnie (za-7, przeciw-0, wstrzymało się-0).

Na sprawozdawcę komisji na posiedzeniu Senatu wybrano senatora Jana Rulewskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie trzech poprawek do ustawy (*druk senacki nr 997A*).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.